

ΤΑ ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Η ΣΤΡΙΓΓΛΑ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛΑ ΜΑΝΤΕΣ

παρακολουθούσε την άσθμη και τις έκδηλώσεις της άγνης παιδικής ψυχής της!...

Για δεύτερη φορά είχε χηρέψει τώρα...
Για δεύτερη φορά!...
Γιατί να τον χητέψη ή συμφορά αυτή;
Ω, ήταν ασφαλώς ή θεία πρόνοια αυτή που τον τιμωρούσε!...
Και τον τιμωρούσε κληρά, τόσο σκληρά!...
"Όλες του ή έλπίδες κι' όλη του ή χαρά σωριάστηκαν κάτω σ' έρεπια, έγιναν στάχτη, μόλις άκουσε τη φωνή της Σουζέτ ν' άντιλαλή άπασια στ' αυτία του, σαν σάλπιγγα παρωσίας;
—Φύγε!... Φύγε!...

Τό κακό ήταν μεγάλο. Και για τό κακό αυτό δεν ύπηρε καμιά θεραπεία, άφοι και καμιά δικαιολογία δεν ήταν δυνατή. Νά δικαιολογηθ; Και τί νά πη; Μήπως δεν είχε διαπράξει ένα φρικτό έγκλημα;

"Ήταν δηλητηριαστές!
Είχε σκοτώσει, είχε δολοφονήσει την πρώτη του γυναίκα!...
Γιατί τό έκαμε αυτό δε;
Γιά νά κερδίση την Σουζέτ. Νά όμως που ή Σουζέτ ήταν πρώτη χαμένη γι' αυτόν. Συναπώς είχε γίνει δολοφόνος άδικα. Τό έγκλημά του τού φαινόταν έτσι πιο μεγάλο, βαρύ, τεράστιο.

"Όλη του την ήμέρα κι' όλη του τη νύχτα τό "Έβμος τις πέρας δλομόναος. Μιά τρικυμία σκέφανε θογγουσε μέσα του. Μιά τρομερή τρικυμία, μέσα στην όπο α παραβερνε φρικτά, χωρίς νά μωρη νά θρη μι σωτηρία.

"Έτσι άγρυπνο και ταλαιπωρημένο τον θρηκε τό άλλο πρωί. Μιά άκτινα τού ήλιου, που μόλις είχαν άντειλεί, έπεσε άπάνω του. Ό κ. ντε Νορβαζύ τινάχτηκε άπότομα έρθιος.

Τό φως αυτό τού ήλιου τον παρηγόρησε. "Η μέρα που άνέτευε, τούβισε κάποια έλπίδα. Ναι, ναι, ή νύχτα είναι κακός σύμβουλος. Δεν είχε δικηνο ή απελπίζεται έτσι. Ποιός ξέρει ; "Ίως νά μην ήξερε τό έγκλημά του ή Σουζέτ, τό φρικάδες έγκλημα που διαπραξε για νά την κάμη δική του...
"Ασφαλώς δεν θά τό ήξερε.

"Από ποιόν νά τό μάθη, άλλωστε; "Απ' τη γρηά Μαγκέ; "Αλλά ήξερε τάχα κ' ή γρηά Μαγκέ τό έγκλημά του; "Ασφαλώς όχι. "Αν τό ήξερε ό κ. ντε Νορβαζύ θά τό έμάντευε. "Όταν επέθανε ή πρώτη του γυναίκα, ή δηλητηριασμένη, ή Μαγκέ έκλαιγε και θρηνοούσε άπελπισημένα. "Έκανε σαν τρελλή ή άλόκοτη γρηά. "Αν συναπώς ήξερε τό έγκλημα, θά της έξέφανε κάποια λέξι, κάποιο παράπονο, κάποια άπειλή, πάνω στον πόνο της. Κι' όμως, δεν συνέθη τέτοιο πράγμα. Ό κ. ντε Νορβαζύ τό ξέρε καλά αυτό.

"Ένα μόνον μωρουσε νάχη πη ή Μαγκέ στη Σουζέτ: Τό ότι ό "Έβμος της ήταν άνοσπατημένους, ότι είχε κι' άλλη γυναίκα. Ναι, αυτό θά της άποκάλυψε. "Αλλά τό μυστικό αυτό, ό κ. ντε Νορβαζύ τό είχε πη στην εζαβέλη της "Ισαυρίνα. Κι' άν τό έκρυψε άπ' τη Σουζέτ, τό έκαμε όχι γι' άλλο λόγο, άλλα για νά μη την λυπηθ, χωρίς λόγο!

Αυτό λοιπόν τό μυστικό τού κ. ντε Νορβαζύ θά είχε μάθει ή Σουζέτ άπ' τη γρηά Μαγκέ. Κι' είδίσθητε όπως ήταν, πειράχτικε, βαράχτικε, λυπήθηκε θεατικά.

Μά δλ' αυτά περνούν.
"Η Σουζέτ δεν θά τού κρατούσε για πολύ κάκια. "Ω, όχι. Θά της ζητούσε συνωμνη για τό άθώο του πέμμα κι' ασφαλώς θά τον συχωρούσε με την καρδιά της.

"Η σκέψεις, αυτές άλλφρυναν την καρδιά τού κ. ντε Νορβαζύ. "Άρχισε νά έλπίζει. "Έπλυνε κατόπιν τό πρόσωπό του, ταχτοποίησε τά ρούχα του και θγήκε άπ' τό δω-

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Σ' ένα χωριό της Γαλλίας, μέσα σ' ένα μεγάλο, παλαιό, άρχοντικό, ζή κατάλαστι με άλλοση γρηά άπρητρια, ή γρηά Μαγκέ, ή Στριγγλα, όπως τή λένε οι χωρικοί. "Η Μαγκέ είναι μωρησίως και άγρια. "Όλοι την φοβούνται. Δεν μιλάει σε κανένα. Ζή και μέος παντέρημη, άπ' τον καιρό που πέθανε μωρησιώδης ή πρώτη γυναίκα τού κυριού της, μία πεντάροφη μικρούλα, την όποια ή Μαγκέ έλάτρευε. Και νά ξερασε που ό κύριος της, ό κ. "Έβμος ντε Νορβαζύ, της γράφει νά έτοιμησει τό πατρικό του σπίτι, γιατί πρόκειται νά φτάση σ' αυτό με τη δεύτερη σύζυγό του, την πανέμορφη επίσης Σουζέτ. Τό γραμμα αυτό άνοστατώνει τη Στριγγλα. Θά φτάση μία άλλη γυναίκα, στο σπίτι που πέθανε ή πρώτη της κυρία, ή λατρεία της!... "Όποτε ένασπατηρήθηκε ό κύριος της ; Τη δεύτερη σύζυγό του, την Σουζέτ, ό κ. ντε Νορβαζύ τη γνώρισε και την έρωτεύθηκε σε μία λουτρόπολι, που βρισκόταν με την εζαβέλη της "Ισαυρίνα "Αβελι. Την παντρήθηκε κατόπιν στο Παρίσι και ζούσαν εύτυχισμένοι, όταν έβρανα ή Σουζέτ τού έληθσε νά έπισκεφθου τό πατρικό του σπίτι, στο χωριό. Μόλις βίως φτάσανε εκεί, μία χιονισμένη νύχτα, ή Μαγκέ άρπάξει άβρανα με τ' άμάξι τη Σουζέτ, τη μεταφέρει στο σπίτι κι' εκεί της διηγείται την άνατριχιαστική ιστορία τού κ. ντε Νορβαζύ και τού τραγικού θανάτου της πρώτης του σύζυγου, την όποιαν ό κ. ντε Νορβαζύ δηλητηρίασε, για νά γλυτώση άπ' αυτή και νά πάρη τη Σουζέτ. Μολαταύτα ή Μαγκέ δεν σφάζει την Σουζέτ. Την πετάει από ένα παράθυρο λιθόβμη στα χέρια τού κ. ντε Νορβαζύ, ό όποιος την μεταφέρει άναίσθητη στο Παρίσι, τρέμοντας μήπως την χάσει, μετά τις άποκαλύψεις της γρηάς.

(Συνέχεια έκ τού προηγούμενου)

Τό χαριτωμένο και γλυκό αυτό πλάσμα, που ήταν δλόκληρο καμωμένο από γάλα, από φως, από άρωμα, από χαμόγελο άγγελουδιού κι' από άθωότητα, είχε χαθή φριτικά γι' αυτόν... Πειθαμένη, θά μωρουσε θέσια νά τη φιλήση, νά την άγκαλιάση, νά ταφή ζωντανός μαζί της... Μά, όσο θά ήταν ζωντανή αυτή, θά τού εξέφανε πάντα άπ' τά χέρια!

Τόσο τον βασάνιζε αυτή ή σκέψις, ώστε ξεγνοούσε έντελώς την άφορμή της συμφοράς τού...
Δέν έλεγε:

—Γιατί αυτή ή στάσι της, άπέναντί μου;...
Παρά μωρησιώριε διαρκώς;
—Την έχασα, τη λατρευτή μου Σουζέτ... Την έχασα για πάντα!...

Μά ξεφανικά, ήλιθια σχεδόν, άναρωτήθηκε:

—Γιατί, λοιπόν, τη χάνω;
Και μ' ένα πηθιασίο σφοδρό, θρέθηκε θρηιος, άνατριχιασμένος, θογγώντας θεατικά...

"Η εζήγησις έλαμψε μωρη, ξεπήδησε στο μυαλό του τριγυρισμένη από μαύρες φλόγες, αυτή ή εζήγησις: Την έχανε, γιατί έκε νη τ'ά ήξερε δλα!...

Ναι, ήταν θεσια, θεσιαιότατο αυτό... "Ηξερε ή Σουζέτ πειά ότι αυτός είχε δηλητηρίασει την πρώτη του γυναίκα, την άτυχη Κλάρια ντε Μπρεζό!

Δέν έβρασε νά θρη, πώς ή γρηά-Μαγκέ γνώριζε τό έγκλημά του... Γιατί εκείνη, θέσια, τό άποκάλυψε στη Σουζέτ... "Εκείνο που άισθανόταν θεσιαό ήταν πώς ή γυναίκα του τον θεωρούσε τώρα σαν έναν ένογατο κακούργο... σαν ένα από αυτούς που γράφουν ή έφημεριδες, και τού όποιους τά δικαιήτρια στέλνουν στη λαμυτήρι ή στο κάτεργο... "Ήταν κι' ό "Έβμος τώρα ένας από εκείνους, για τούς όποιους θά είχε ξεφανίσει άλλοτε—σε στίγμια φρίκης—καθώς θά είχε διαβάσει τά κακουρηγήματα τού;

—Ω, τά τέρατα!
Ναι... Πριν άκόμη κερδσει δλόκληρη την άγάπη της, είχε κιόλας νί-νε άντικείμενο της φρίκης της και τού άποτροπισασιού της.

Ποτέ πειά δεν θά ένασφινγε πτό γέρι του τά λεπτά άγγυλα της Σουζέτ. Ποτέ πειά δεν θά

μάτιο.

Τραβούσε θιαστικός για το δωμάτιο της συζύγου του. Άσφαλως η Σουζέτ θα κοιτάει άκόμη, έτσι κουρασμένη πού ήταν. Θά την ζυμπούσε καί θά την έβλεπε ήυχαίμενα πειά. Ναι αυτό ήταν σίγουρο...

Περνώντας από μία αίθουσα, ό κ. ντε Νορθαζύ συνάντησε μία καμαριέρα.

—Ο κύριος πηγαίνει στής κυρίας; τόν ρώτησε εκείνη.

—Ναι, άπάντησε ό κ. ντε Νορθαζύ.

Καί πρόσθεσε άμέσως άνησυχος:

—Συμβαίνει τίποτε;

—Η κυρία θγήκε, άποκριθηκε ή καμαριέρα.

—Βγήκε! Τόσο νωρίς;

—Μάλιστα, κύριε.

—Πώς συνέβη αυτό;

—Μόλις είχε ζημερώσει, κύριε, καί ή κυρία χτύπησε τό κουδούνι. Ζήτησε νά ντυθί καί ντύθηκε πράγματι άμέσως. Δέν έθελσε νά τής τοιάσουν τό άμάξι. Δέν έθελσε ούτε νά την συνοδεύσει. Τοιάστηκε κι έφυγε άμέσως:

—Ο κ. ντε Νορθαζύ αισθάνθηκε ζάλη.

Γιά νά μή σοριασθί κάτω, στρίχθηκε σ' ένα τραπέζι...

Μιά τρομερή σκέμη πέρασε άπ' τό μυαλό του. Φαντάστηκε ή Σουζέτ νά τρέχη πρωί-πρωί έξω από τήν πόλη μέσος δρόμους, τραβώντας τσια για τό ποτάμι... Πάνω στην άπελπισία της θά πηγαινε νά πνιγί.

Ήταν τρομερό, τρομερό!...

Η καμαριέρα είδε την ταραχή τού κυρίου της καί έσπευσε νά τού εξηγήσει:

—Υποθέτω, πώς ή κυρία άπήγε στής εξαδέλφης της.

—Ο Έδμος άνάσκανε μ' άνακούφισι.

—Πώς τό υποθέτετε αυτό; ρώτησε.

—Μέ ρώτησε ή κυρία, πριν φύγει, άν πέρασε χθές καί τή ζήτησε ή δεσποινίς Άθελέν. Φαινόταν συνεπώς πώς πήγαινε εκεί.

—Ο κ. ντε Νορθαζύ ήύχασε.

Βέβαια!... Αυτό ήταν!... Θά πήγε στην εξαδέλφη της την

Ίσαυρινα. Πώς δέν τό σκέφθηκε άμέσως;... Ήταν δυνατόν νά σκεφθί τό θάνατο ή Σουζέτ, τόσο νέα άκόμη καί γεμάτη από ζωή καί σφρίγος; Τί τρέλλα! Γελούσε σχεδόν τώρα, για τόν στιγμιαίο τρόπο του. Ποθούσε τώρα, νά τόν είρωναύοταν κάποιος, για νά νιώσει καλύτερα την άνοση ατών τών φθόβων του!... Ήταν άπλόστατο: "Υστερα άπ' τό φοβερό ταξείδι της καί τις συγκινήσεις πού της προξένισε ή άπαισία γρηά Μαγκέ, ή Σουζέτ έθλησε νά ιδί τή γελαστή εξαδέλφη της, τά πουλιά, τά λουλούδια... Έτσι, θά εανάθρυσκε την παλιά εϋθυμία της καί θά εχνουσε τις εφιαλτικές στιγμές πού πέρασε!

Τρένοντας ό "Έδμος τώρα, κατέθηκε τή σκάλα καί διάβηκε την αλλη.

Ήταν πρωί άκόμη κι' έπικρατούσε ψύγρα. Μά ό ήλιος έδινε χαρούμενο τόνο στό περιβάλλον κι' αυτό τόν άνακουφισε περισσότερο. Μέσα στό άμάξι του μάλιστα. Ξαφάρθηκε έντελώς την ψυγραιμία του.

"Έφθασε στό μέγαρο της Ίσαυρινας κι' ό θυρωρός τόν γαιρήρησε πρόσγαρα. Έκείνος χάρηκε για την πρώτη αυτή ύποδοχη. Καί σίγουρος ότι κι' οι άλλοι θά τόν ύποδεχόντουσαν έτσι, θάδισε ήμερα πρός τό θερμότητιο-κλουβίς.

Έτοιμαζόταν ν' άνοιξη την κρυστάλλινη πόστα. Μά σταμάτησε, γονυπεμένος.

Πίσω άπ' τά τζάμια, άνάμια στα έξωτικά λουλούδια τού θεουοκηπίου καί κάτω άπ' τίς λαμπρές ακτίνες τού ήλιου, είδε ή Σουζέτ νά μαζεύει σ' ιμυοκέτο πολύχρωμα λουλούδια...

Τί ύπέρογος έπιλογος σ' άπ' εκείνη την άνοιγία του!... Νά! δη τό άννηλικό εκείνο πλάσμα τό όποίο ήταν γυναικα του, ν' μαζεύει ώραία λουλούδια, ώραίο ότεσο ζωντανό λουλούδι, αυτή ό ντίμια σε τόσα μυρωμένα λουλούδια!

Δέν είπε, πασα νά μη τώρα μέσα καί νά τή σπείη στην άγκυλιά του... άάσωνα, γιατί εκείνη δέν τόν έβλεπε... Είχε στασιμένη έλαφοά τή ραχη της πρός τό μέσοσ του...

Μά τή στινιή εκείνη, ξεπρόβαλε από την έλλη πόστα τού θεουοκηπίου ή Ίσαυρινα. Είπε βλασ καί σαν θυμωμένο καί σαν άνησυχό μαζί... Καί τής έλεγε:

—Μπράθο, Σουζέτ!... Όρσά τα κατάφερες... Άκόμη δέν ήρθες κι' άρχισες τις άπερισκε-

φίες!... Άντι νάρθης εδώ πρωί-πρωί, έπρεπε νάμενες στό σπίτι σου καί νά κοιμόσουν ήσυχα... Μά έσύ, παιδί μου, τάκανες όλα άνω-κάτω, δωμέσα!... Σωστή καταστροφή!... Δέν άφησες ούτε ένα λουλούδι... Όλα τάκορξες!...

Συγχρόνως πήρσιάζε πρός τή Σουζέτ, καί χαμογελαστή μά καί κακιωμένη.

—Εκείνη όμως, μέ άργή καί γλυκεία φωνή, τής είπε:

—Άφσέ με!...

Είχε στραφή τώρα, λιγάκι. Την έβλεπε δλόκληρη ό "Έδμος, πειά. Κ' ήταν αλλόκοτο τό ύφος της. Δέν γελούσε. Ήταν γλωμιά, τά μάτια της ήσαν κόκκινα άπ' τό κλάμμα καί τά θάκρυά της εξακολουθούσαν νά κυλούν!

Μέ τόνο μεγαγχολικό, ξανάμει ή Σουζέτ:

—Άφσέ με σου λέω, Ίσαυρινα... Είπε 'τάμμασ, αυτό πού κώνω τώρα... Έταξε σε μία νεκρή αυτά τά λουλούδια καί τά μαζεύω για νά τής τά στείλω!...

—Σέ μία νεκρή; ξεφώνισε έκθαμβή ή δεσποινίς Άθελέν.

—Η Σουζέτ άναύσθηκε σ' άναφυλλία, καί φθίβρισε:

—Ναι... σε μία δυστυχισμένη γυναικά, πού πθανε... πού τή σκότασε εκείνος, τόν όποίο άγαπούσε!

Δέν άνθεξε άλλο στην συγκινήσει της. Ρίχτηκε μέ άπελπισία στην άγκαλιά της Ίσαυρινας καί τό πικρό της κλάμμα έγινε έντονωτερο.

Τάκουσε όλα αυτά, ό "Έδμος ντε Νορθαζύ... Άκούμπησε δυνατά καί τά δύο του χέρια, έπάνω στην καρδιά του πού πηγαίνε νά σπάζη άπ' τούς τρελούς παλμούς... Άνοιξε τό στόμα του νά μιλήσει, μά ή φωνή του πνήγχε...

Κατόπιν έσκυψε τό κεφάλι του κι' άπομακρύνθηκε σιωπηλός. Βγήκε άπ' τό μέγαρο κι' άρχισε νά πλανιέται άσκοπα, θαδίζοντας σιγά-σιγά, τοίχο-τοίχο, τρεκλίζοντας...

Κάτω άπ' τά πόδια του, τά κρυστάλλα της πρωίνης παγωνιάς έτριζαν...

Κι' ό "Έδμος νόμιζε πώς πατούσε έπάνω στα συντρίμια της ίδιας του τής εϋτυχίας...

III

Η δεσποινίς Άθελέν. Ξυπνώντας άξαφνα, δέν θρηκε παράξενη την έπιστροφή της Σουζέτ.

Εκείνη πάλι, έσκυψε στό κρεβάτι της εξαδέλφης της καί τής είπε:

—Είμ' εγώ... Η Σουζέτ... Δέν θά χωριστώμε πειά!

—Ω, πόσο είσαι καλή!... Φίλησέ με, λοιπόν!

Κ' ή Ίσαυρινα, καταχαρούμενη, πέταξε τά σκεπάσματα κι' άνοιγε νά γορεύη έπάνω στό κρεβάτι της...

Δέν ζήτησε εξηγήσεις άπ' τή Σουζέτ. Τά πράγματα είναι εξηγηθί μόνα τους: Ήταν φυσικότατο, για την Ίσαυρινα, νά είναι αισθανθή γρήγορα πλθιέ κοντά στον άντρα της, ή Σουζέτ!... Ο έρωσ δέν είναι πολύ διασκεδαστικό ποάγμα!... Καί θά θαρβήθηκε λοιπόν, ή Σουζέτ!... Καί θά «τσόκασε» άπ' τή συζυγική στέγη, για νά θρηί λίγη ποικιλία ζωής κοντά της.

Κι' άφοϋ εύρισκε—μέ αυτών τών «φυσικότατων» τούπο!—τά πράγματα νά εξηγούνται μόνα τους, ή Ίσαυρινα ποχωρούσε τώρα καί παοακάτω... Συγείδιζε τώρα στό μυαλό της καί πός θ' άντιμετωπιζόταν ή «φυσικότατη» αυτή κατάσταση!

Όραία, λοιπόν... Κι' άν ήθελε ό κ. ντε Νορθαζύ πότε-πότε 'άνοιγε καί νά τις θλέπη. Δέν θά τούκλειναν βέβαια την πόστα!... Πρέπει νά είναι κανένας ριλόφρων, άκόμη καί μη' έκεινος τόν όποίο πήρε για σύζυγό του!... Θά τόν δεχόντουσαν λοιπόν, στό σαλόνι, καί θά μιλούσαν έγκάρδια μαζί του...

Όχι όμως καί τόσο έγκάρδια, γιατί θάπαρνε έτσι θάρρος καί θά τούς «κουβαλιούσε» συχνότερα... Θά τού εδειγναν άκριώς μέ τρόπο, ότι δέν ήταν άάγκη νά τις έπισκέπτεται καί πολύ συχνά!

Καί θά εανάγρυνε, έτσι, την όραία παλνή ζωή τους...

Καί άτέλειωτα ώραία σχέδια εξακολουθούσαν άκόμη νά κυλούν άπ' τό στόμα της πρόσγαρας Ίσαυρινας...

Μά εαφνικά σταμάτησε την ζυερίμη αυτή φλυασία της... Πρόσθεξε έπιτέλους τή χλωμόδα καί τά φοβισμένα μάτια της Σουζέτ... Καί τής είπε μέ στοργική φωνή:

—Μά γιατί δέν μιλάς, μικρούλα μου, άφοϋ δέν είσαι πειά παντρεμένη;... Γιατί δέν υοϋ λές κι' έσύ κάτι;

—Η Σουζέτ εξακολουθούσε νά μη μιλάει.

Κ' ή Ίσαυρινα κάκιωσε. Θυ-

Μιά τρομερή τρικυμία σκέφειν βογγούσε μέσα του!...

